KUMPPANUUS

Kylille
LEADER
maaseuturahasto

KUMPPANUUSPÖYTÄ

MITÄ?	Kutsutaan alueen kuntatoimijat, kylät, yhdistykset ja muut yhteisöt yhteisen pöydän ääreen.
KENELLE?	Kunnat, yritykset ja muut palvelujen tarjoajat, kyläyhdistykset ja muut järjestöt, kaikki paikallisesta yhteistyöstä kiinnostuneet tahot.
MITEN?	Pöytä on toimintatapa, jossa asukkaiden kohtaamiin haasteisiin etsitään ratkaisuja yhteistuumin päättäjien, viranhaltijoiden sekä asukkaiden ja asukkaita edustavien yhteisöjen toimesta. Pöydässä voidaan tehdä myös konkreettista yhteistyötä ja sopia yhteisistä toiminnoista tai tapahtumista. Kumppanuuspöydässä kootaan tietoa asukkaiden elinympäristöön vaikuttavista asioista ja hahmotellaan yhteisiä tavoitteita.
VAIKUTUS:	Asukkaiden osallisuus lisääntyy, yhteistyö kasvaa ja palvelujen tuotanto tehostuu.
YHTEISTYÖ:	Kunnat ja kuntayhtymät, järjestöt ja hankkeet.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

Irma Kortesuo
Leader Liiveri
irma.kortesuo@liiveri.net
p. 050 551 0797
Könnintie 27
60800 Ilmajoki
www.liiveri.net

Jaana Sippola
Leader Kuudestaan
jaana.sippola@kuudestaan.net
p. 040 571 0184
Taitotie 1
63300 Alavus
www.kuudestaan.net

Tuija Takamäki
Leader Suupohja
tuija.takamaki@leadersuupohja.fi
p. 040 7055 801
Teknologiapuisto 1,
61800 Kauhajoki
ja Keskuspuistikko 14,
61300 Kurikka
www.leadersuupohja.fi

Päivi Kultalahti
Leader Aisapari
paivi.kultalahti@aisapari.net
p. 0400 239 359
Loppusuora 9
62200 Kauhava
www.aisapari.net

www.kylille.net

LEADER
Ihmisten kokoisille ideoille!

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

KUMPPANUUS

KYLIEN YHTEISTYÖRYHMÄT

MITÄ?	Kylien yhteistyöryhmien tarkoituksena on kylien verkostoituminen sekä kylien äänen vahvistuminen kuntaan ja päättäjiin päin. Ne ovat vapaamuotoisia, kunnittain tai pitäjittäin kokoontuvia ryhmiä, joiden jäseniä ovat eri kylissä toimivien yhdistysten edustajat.
KENELLE?	Kyläyhdistysten puheenjohtajat ja muut kylien yhteyshenkilöt.
MITEN?	Kylien yhteistyöryhmät voivat kokoontua pari kertaa vuodessa tai useammin. Alustajina on kunnan viranhaltijoita tai hankkeiden edustajia. Kokoontumisissa voidaan toteuttaa työpajoja esimerkiksi laatimalla yhdessä järjestöpuuta tai tapahtumien vuosikelloa. Niissä vaihdetaan kylien kuulumisia ja opitaan toisilta hyviä käytäntöjä sekä tuodaan esille kyliä koskevia kehittämistarpeita kuntaan päin. Ryhmien kokoontumisissa myös päätetään kylien yhteisistä tempauksista tai esittäytymisistä messuilla, markkinoilla ja muissa tapahtumissa.
VAIKUTUS:	Kylien välinen yhteistyö luo keskinäistä ymmärrystä jokaisen kylän erityispiirteistä, haasteista ja vahvuuksista. Kylien vaikutusmahdollisuudet kuntaan päin vahvistuvat voimien yhdistämisellä. Esimerkiksi yhteistyöryhmän keskustelujen pohjalta tehdyn kuntalaisaloitteen tuloksena oli viranhaltioiden vierailukierros kylille.
YHTEISTYÖ:	Kylät, alueella toimivat hankkeet ja kunnat.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

KUMPPANUUS

HYVINVOINTI-ILTAPÄIVÄ

MITÄ?	Sukupolvet ylittävä hyvinvointitapahtuma koulukeskuksessa.
KENELLE?	Opiskelijat, senioriväestö ja kaikki muutkin, kenellä mahdollisuus osallistua iltapäivän aikaan.
MITEN?	Ylihärmässä toimii yläkoululla matkailuryhmä, jonka opiskelijat järjestävät kerran vuodessa ”hyvinvointimessut” eli yhden iltapäivän mittaisen tapahtuman, johon kutsutaan kumppaneiksi järjestöjä, hankkeita ja kaupallisia toimijoita. Vanhemmalle väelle tarvittaessa kuljetusta paikalle. Kaikille avoin tilaisuus, hyvinvointivinkkejä ja tietoiskuja.
VAIKUTUS:	Tietoa palveluista ja hankkeiden tarjonnasta, opiskelijoille kokemusta tapahtumajärjestelyistä.
YHTEISTYÖ:	Vapaaehtoisjärjestöt, hankkeet, koulu, seniorit.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

KUMPPANUUS

JÄRJESTÖMARKKINAT

MITÄ?	Kahdeksan pop-up -tapahtumaa koko maakunnan alueella.
KENELLE?	#muavarten – järjestöt ovat jokaista maakunnan asukasta varten, samoin järjestömarkkinat-tapahtuma.
MITEN?	Tapahtumakierros ajoittui kahden viikon ajalle toukokuussa, kukin tapahtuma kesti iltapäivän + illan (oheisohjelma). Maakunnallinen koordinointi, mukana sekä paikallisia että maakunnallisia järjestöjä + kunnat ym. Paikallinen järjestelyvastuu kuntatiimeillä. Toreilla tai liikuntahalleissa järjestetyissä pop-up-tilaisuuksissa esiteltiin järjestöjen palveluja ja pidettiin paneeli järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan merkityksestä.
VAIKUTUS:	Järjestöjen toiminta tuli tutuksi asukkaille – uusia palvelu- ja harrastusvinkkejä, uusia toimijoita. Järjestelyissä mukana olleiden tahojen yhteistyö lisääntyi. Vapaaehtoistyön arvostus kasvoi.
YHTEISTYÖ:	Maakunnan koko järjestökenttä + kunnat + maakuntaliitto + hankkeet. Kevään 2019 kierroksella mukana yli 300 järjestöä.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

KUMPPANUUS

TULEVAISUUDEN KYLÄ -SEMINAARISARJA

MITÄ?	Neljän tulevaisuusseminaarin sarja eri puolilla maakuntaa.
KENELLE?	Kylät, yhdistykset, kunnat, yrittäjät ja kaikki paikalliskehittäjät.
MITEN?	Järjestettiin yhteistyössä Eteläpohjalaiset Kylät ry:n, EP liiton ja useiden hankkeiden (mm. Yhteinen keittiö ja Järjestöt mukana muutoksessa) kanssa neljän maakunnallisen seminaarin sarja – yksi seminaari jokaisen toimintaryhmän alueella. Alustajat Hilkka Vihinen ja Kaisu Kumpulainen ja päätteeksi työpaja WordCafe-menetelmällä. Kierroksen jälkeen koostettiin Tulevaisuuden kylä – miten se tehdään -julkaisu seminaarialustuksista ja työpajakeskusteluista.
VAIKUTUS:	Keskustelu yhteisistä asioista avaa uusia ideoita, hyvät käytännöt jakoon. Kylätoiminnan merkityksen ja arvostuksen kasvattaminen. Sotemaku-uudistuksen pohjustaminen.
YHTEISTYÖ:	Leader + maakunnallinen kylien yhteenliittymä, maakuntaliitto, kylät, hankkeet, järjestötoimijat.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

LUONTO&KULTTUURI

Kylille LEADER maaseuturahasto

OPASTETUT LÖYTÖRETKET

MITÄ?	Opastetut löytöretket alueen luonto- ja lähiretkikohteisiin.
KENELLE?	Kaikille luonnosta ja lähiretkeilystä kiinnostuneille, myös lapsiperheille.
MITEN?	Kokoonnutaan ennalta sovittuun paikkaan, hyödynnetään kimppakyytejä. Retket ovat noin 3-8 kilometrin mittaisia ja kestoltaan noin 3 - 4 tuntia. Opastuksen lisäksi retkiin kuuluu evästauko laavulla/kodalla/taukopaikalla, makkarat, nokipannukahvit ja mehut. Päiväretket toteutettiin sunnuntaisin, iltaretki otsalampun valossa lauantai-iltana.
VAIKUTUS:	Luonnon terveysvaikutukset on tutkimuksin todistettu, ja paikalliset nähtävyydet, tapahtumat ja luonto ovat merkittäviä tekijöitä maaseudun alueellisen vetovoiman lisäämisessä. Luonnossa liikkuminen vahvistaa kuntoa, lisää virkeyttä, antaa tilaa uusille ajatuksille ja eväitä henkisen tasapainon kehittämiseen. Retkillä voi myös tutustua muihin luonnosta kiinnostuneisiin ihmisiin. Tuodaan esiin alueen upeat lähiretkikohteet ja opastuksen jälkeen kynnys lähteä yksinkin luontoon helpottuu.
YHTEISTYÖ:	Opastus ja kahvitus ostettiin paikalliselta luontomatkailuyrittäjältä (Ismo Nousiainen, tmi Taikapolku). Myös partiolaisia, 4h tai paikallisia oppaita voisi hyödyntää.

Seikkaile Suupohjassa
- löytöretkiä luontoon!

Retkikurssi II, yöpymisen sisältävä retki
28.-29.6.2019 Lauhanvuorella

Kiinnostaako yöpyminen luonnon helmassa, mutta yksin et halua, uskalla tai osaa? Nyt on mahdollisuus harjoitella porukalla yöpymistä luonnossa yhden yön sisältävällä retkellä!

Retkikurssi kokeilee varusteita ja välineitä yhden yöpymisen sisältävällä retkellä. Retki tarjoaa hyvän mahdollisuuden tutustua retkivälineisiin ja harjoitella niiden käyttöä. Tutustumisen jälkeen on helpompi lähteä myös pidemmälle retkelle.

Lauhanvuoren kansallispuiston poluilla patikoidaan lenkki, jonka varrella yövytään teltoissa.
Lähtö Lauhasta pe iltana noin 17.30, paluu la 12 maissa.

Kurssilaisilla oltava oma makuupussi, makuualusta (trangia ja telttaa, jos on).

Retkeen kuuluu kevyet eväät, makkarat, kahvit, mehu. Oppaanamme on Ismo Nousiainen, Taikapolku.
Retki on maksuton, **tervetuloa!**

Ilmoittaudu ke 26.6 mennessä Tuijalle 040 7055 801, tuija.takamaki@leadersuupohja.fi tai leadersuupohja.fi/uutiset sivulla olevasta linkistä.

Kylille Suupohjia

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

LUONTO&KULTTUURI

KULTTUURIKATTILA

MITÄ?	Järjestetään kansallisuudet ja kulttuurit yhdistävä tapahtuma, johon osallistuu sekä syntyperäistä paikallisväestöä että työn, opiskelun, perheen tai pakolaisuuden vuoksi paikkakunnalle asettuneita.
KENELLE?	Kaikille avointa toimintaa sekä järjestelyjen että itse tilaisuuden osalta. Maksuton tapahtuma.
MITEN?	Koottiin kyläyhdistyksen kumppaniksi useita yhdistyksiä, vapaaehtoistoimijoita, maahanmuuttajia ja kulttuuritoimijoita. Laitettiin ruokaa, tuotiin näytille kansallisasuja ja esineitä, opeteltiin muutamia sanoja vierasta kieltä, ruokien nimiä jne. Tapahtumassa yleisö täytti "kattilapassia", jossa oli kysymyksiä eri kansallisuuksista - vastaukset sai kunkin pöydän pitäjältä.
VAIKUTUS:	Syntyi vuorovaikutusta kantaväestön ja maahanmuuttajien kesken, tutustutaan vieraisiin kulttuureihin, kynnykset madaltuvat ja asenteellisuus vähenee. Kansainvälistyminen edistyy. Me olemme kaikki kyläläisiä!
YHTEISTYÖ:	Kumppaneiksi sopivat kaikki paikalliset yhdistykset, kotouttamisen parissa työskentelevät hankkeet sekä yritykset, joissa on ulkomaalaista työvoimaa. Laaja verkosto mahdollinen.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

LUONTO&KULTTUURI

Kylille
LEADER
maaseuturahasto

KULTTUURIPYÖRÄILY

MITÄ?	Järjestettiin Seitsemän sillan kulttuuripyöräily Ilmajoen jokimaisemissa. Tavoitteena oli nostaa esiin oman paikkakunnan mielenkiintoisia käyntikohteita. Tavoitteena oli myös tehdä tunnetuksi matkailijoita ja kuntalaisia palvelevaa mobiilikarttaa, jossa kohteita esitellään valokuvin ja tarinoin. Kohteisiin voi tutustua myös kotikoneelta käsin osoitteessa https://www.elamysliikunta.fi/#popup-seitseman-sillan-kulttuuripyoraily
KENELLE?	Kaikille kulttuuriperinnöstä, lähimatkailukohteista ja pyöräilystä kiinnostuneille henkilöille. Reitin kokonaispituus oli 30 km, mutta jokainen osallistuja pystyi valitsemaan itselleen sopivan reitin ja tutustumiskohteet.
MITEN?	Kutsuttiin yhdistystoimijoita, yrittäjiä sekä kunnan ja seurakunnan edustajia suunnittelemaan yhdessä tapahtumaa. Tapahtumapäivää varten toteutettiin tulostettava reittikartta. Museoissa ja muistomerkeillä oli oppaita kertomassa kohteista ja niiden historiasta. Myös yrityksissä ja muissa käyntikohteissa oli avoimia ovia omine ohjelmineen.
VAIKUTUS:	Tapahtuman järjestämiseen osallistuneet tahot oppivat tuntemaan toisiaan ja toimimaan yhdessä. Paikkakunnan lähimatkailukohteet ja kulttuuriperintö tulivat pyöräilijöille tutuiksi ja kynnys lähteä omatoimiselle retkelle madaltui.
YHTEISTYÖ:	Tapahtumapäivä toteutettiin osana Euroopan kulttuuriympäristöpäivien ohjelmaa. Vastaavanlaisiin tapahtumiin kumppaneiksi sopivat kunnat ja seurakunnat, kyläyhdistykset, kotiseutu- ja museo- ja kulttuuriyhdistykset, opaskerhot sekä matkailuyrittäjät.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

LUONTO&KULTTUURI

FRISBEEGOLFILTA

MITÄ?	Jokivarrella vain muutaman kilometrin päässä Alavuden keskustasta, sijaitsee koko perheelle sopiva ulkoilupaikka, helppokulkuinen 1,5 kilometrin pituinen Frisbeegolfrata. 9-väyläinen rata on helposti saavutettavissa, aivan kantatie 66-tien tuntumassa. Illan aikana on mahdollisuus saada opastusta harrastuksen saloihin, eikä tarvitse olla omia kiekkoja.
KENELLE?	Frisbeegolf -ilta on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille ja varsinkin Alavuden alueen asukkaille, jotka eivät vielä ole tutustuneet frisbeegolfrataan ja harrastukseen. Harrastus on ilmainen ja sopii kaikenikäisille ihmisille.
MITEN?	Tulet paikan päälle, nautit mehutarjoilusta ja lähdet kiertämään rataa asiantuntevan opastuksen kera. Parkkipaikalla on hyvä opastaulu, josta selviää tietoja radasta.
VAIKUTUS:	Opastuksen jälkeen on helpompi tulla jatkossa yksin kiertämään rata, kun on saanut perustiedon. Frisbeegolf on koko perheen yhteinen harrastus ja samalla saa raitista ilmaa.
YHTEISTYÖ:	Ilta on järjestetty yhteistyössä Jokivarren Nuorisoseuran ja Kylille –hankkeen toimesta. Nuorisoseuralla on kiekkoja lainattavissa jatkossakin.

Löytöretkiä lähelle
FRISBEEGOLF -ILTA

Tiesitkö, että Jokivarrella aivan 66-tien tuntumassa on koko perheelle sopiva ulkoilupaikka? Jos et vielä ole käynyt tutustumassa Jokivarren Frisbeegolf -rataan, tee se nyt. Järjestämme kaikille avoimen FRISBEEGOLF -illan, jossa opastamme kuinka homma toimii. Ilta on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille ja sopii kaikenikäisille. Ei tarvitse mukaan omia kiekkoja.

Missä: Jokivarrentie 642, Alavus
Koska: keskiviikkona 26.6.2019 klo 18 - 20

Jytinä DiscGolfPark on 9 väyläinen frisbeegolf -rata aivan kantatie 66:n tuntumassa. Parkkipaikalla on opastaulu, josta selviää tietoja radasta. Rata on helppokulkuinen noin 1,5 km pituinen metsärata.

Frisbeegolf -illan järjestää Kuudestaan ry:n Kylille II -hanke yhteissä Jokivarren NS:n kanssa. Perrä tarjoilua.
Lämpimästi tervetuloa mukaan!

Lisätietoja: Joana Sippola, puh. 040 571 0184

Kuudestaan Kylille

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

LUONTO&KULTTUURI

LÄHIRUOKARETKEILY

MITÄ?	Retkipäivä lähialueen maatiloille ja alan yrityksiin.
KENELLE?	Alueen asukkaille ja myös alueen ulkopuolisille kävijöille mainonnan myötä.
MITEN?	Kysytään maatiloja, talleja, lampureita, puutarhoja ym. elintarvike- ja palvelutuottajia mukaan avoimet ovet -kierrokseen esimerkiksi valtakunnallisena Osta tilalta -teemapäivänä, jolloin tapahtuma kannattaa ilmoittaa myös valtakunnalliseen kalenteriin. Tiloilla voi olla myyntiä tai pelkästään lähiruokatuotannon esittelyä ja oheisohjelmaa. Mainonnalla kannustetaan perheitä osallistumaan.
VAIKUTUS:	Tietämys oman alueen tarjonnasta kasvaa, lähiruuan ja lähipalvelujen käyttö lisääntyy, kestävä kehitys edistyy.
YHTEISTYÖ:	4H, Mtk ym. tuottajien yhteenliittymät + paikalliset yrittäjät ja kyläyhdistykset. Lähiruokahankkeet.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

DIGITAALISUUS

3D-TULOSTUSKOULUTUS

MITÄ?	3D- tulostamisen teoriakoulutus ja käytännön workshopit.
KENELLE?	Kurssi on tarkoitettu kaikille, joita kiinnostaa 3D-tulostaminen. Kolmiulotteinen tulostus on virtuaalisen mallin tuotteistamista fyysiseksi esineeksi 3D-tulostimen avulla.
MITEN?	Vuokrattiin Ultimaker 3D -tulostin kuukaudeksi ja kurssin teoriakoulutuksessa kävimme läpi mm. laitteen ja Cura3D tulostusohjelmiston käytön sekä 3D-mallisivuja. Halukkaat varasivat ajat workshoppeihin, joissa oli mahdollista tulostaa valmiiksi mallinnettuja kappaleita tai omia malleja.
VAIKUTUS:	Kolmiulotteisen tulostuksen kehityksen myötä tulostaminen on melko yksinkertaista kotioloissa ja teknologia on levinnyt laajalle käyttäjäjoukolle edullisten tulostimien myötä. Kurssin kävijät oppivat etsimään ja hyödyntämään valmiiksi mallinnettuja kappaleita ja tulostamaan myös omia malleja.
YHTEISTYÖ:	Koulutukset pidettiin hankevetäjän ja osa-aikaisen hanketyöntekijän pitäminä. Suoritimme itse ensin Seinäjoen kirjastossa 3D-tulostuksen ajokortit. Koulutuksen voi myös ostaa ostopalveluna alan toimijalta, esim. Maker3D, jolta vuokrasimme samanlaisen tulostimen kuin Seinäjoen kirjastossa.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

DIGITAALISUUS

DIGIKAHVILAT

MITÄ?	Digikahvilat toimivat matalan kynnyksen oppimispaikkoina ja henkilökohtainen neuvonta jalkautetaan lähelle asukkaita. Digikahviloissa on saatavilla henkilö- ja laitekohtaista neuvontaa ja niissä näytetään käytännön esimerkein, miten uudet asiointitavat toimivat. Aiheita: mm. tietokoneen, tabletin ja älypuhelimen toiminnot, internetin hyödyntäminen arjessa, sähköposti, videopuhelut, digitaaliset terveys- ja muut palvelut, verkkokauppa, kuvien ottaminen ja käsittely, digikorttien teko, e-kirjat, äänikirjat, podcastit, hiiren käyttöharjoitukset ja sosiaalinen media.
KENELLE?	Digikahvilat on tarkoitettu senioreille. Tavoitteena on, että matalan kynnyksen kokemukset helpottavat uusien digitaalisten välineiden ja palveluiden sekä erilaisia mobiilisovellusten käyttöönottoa.
MITEN?	Sähköisen ja paperisen esikyselyn perusteella suunnitellaan kahviloiden sisällöt ja joka kunnassa pidetään säännöllisesti digikahvilat pienryhmille, joissa 2 vetäjää. Osallistujien määrä pidetään pienenä, mielellään enintään 10 henkilöä/ryhmä.
VAIKUTUS:	Edistetään digitaalisuuden hyödyntämistä arjessa sekä uusien välineiden ja palvelu- ja asioimismahdollisuuksien käyttöönottoa. Erilaisten sovellusten käyttöönoton avulla edistetään myös kotona ja kylillä asumista.
YHTEISTYÖ:	Digikoulutukset pidettiin hankevetäjän ja osa-aikaisen hanketyöntekijän vetäminä. Mahdollista myös ostaa ulkoa tai yhteistyössä esim. kansalaisopistojen kanssa.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

DIGITAALISUUS

DRONE KUVAUSKURSSI

MITÄ?	Drone teoria- ja lentokurssi. Kurssin sisältönä dronelentämisen perusteet, turvalliset toimintatavat, alan säännöstö, kamera-asetukset, materiaalin siirto tietokoneelle ja videoeditoinnin perusteet.
KENELLE?	Kurssi on tarkoitettu kaikille, jotka aikovat käyttää dronea laadukkaan videon tuottamiseen. Aiempaa kokemusta kuvauskoptereista tai dronen lentämisestä ei tarvita, ei myöskään omia laitteita. Osanottajien määrä rajallinen, että kaikki ehtivät harjoitella koptereilla ja ehditään opastaa myös videoiden editoimisessa.
MITEN?	Kurssin ensimmäinen päivä käytetään aiheen teorian käsittelemiseen. Toinen päivä on "lentopäivä", jolloin harjoitellaan erilaisia kuvaus- ja lentotehtäviä käytännössä ja sen jälkeen myös editoidaan kuvattuja videoita.
VAIKUTUS:	Drone-laitteiden määrä ja käyttötavat ovat kasvaneet valtavasti viime vuosina. Koptereita voidaan käyttää hyödyksi yhä useammalla alalla ja laitteista tulee apuvälineitä monen ammatin taitajille. Luontokuvaus ja matkailu/käyntikohteet saadaan esiin näyttävästi kopterilla kuvattuna. Kurssin kävijät oppivat käyttämään kuvauskoptereita turvallisesti ja tekemään laadukkaita videoita moneen käyttöön.
YHTEISTYÖ:	Koulutus ostopalveluna alan asiantuntijalta (Tomi Saarijärvi, Islandlake Films)

DIGITAALISUUS

KULTTUURIPYÖRÄILYREITTI MOBIILINA

MITÄ?	Toteutettiin mobiilikartta Seitsemän sillan kulttuuripyöräilyreitistä. Tavoitteena oli nostaa esiin oman paikkakunnan mielenkiintoisia käyntikohteita ja saada ihmiset liikkumaan. Reittiin sekä sen varrelta löytyviin kulttuurikohteisiin voi tutustua osoitteessa www.visitilmajoki.fi/reitisto
KENELLE?	Kaikille kulttuuriperinnöstä, lähimatkailukohteista ja pyöräilystä kiinnostuneille henkilöille.
MITEN?	Reitin ympärille kerättiin tietoa ja kuvia noin 70 kulttuurikohteesta. Kohteet reitillä vaihtelevat uudemmista ja vanhemmista rakennusperintökohteista Kyrönjokea ylittäviin siltoihin sekä muistomerkkeihin, patsaisiin ja museoihin. Kartan digitoinnin toteutti Kylille-hankkeen kesätyöntekijä. Hän toteutti myös vastaavanlaisia mobiilikarttoja alueemme luonto- ja patikointireiteistä.
VAIKUTUS:	Pyöräilyreitti tukee alueen vetovoimaisuuden edistämistä. Reitti on saavutettavissa monella tavalla, sillä kohteisiin voi tutustua yhtä hyvin kotikoneelta käsin kuin pyöräillen älypuhelimeen asennetun karttasovelluksen opastamana. Kulttuuripyöräilyssä yhdistyvät fyysinen liikunta sekä kulttuurin ja luonnon kokeminen.
YHTEISTYÖ:	Mobiilireitti suunniteltiin yhdessä kotiseututoimijoiden ja Ilmajoen kunnan kanssa.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

DIGITAALISUUS

PELIKASVATUSVIIKON TAPAHTUMA

MITÄ?	Järjestettiin Retropeli-ilta, nuorten pelipäivät ja K50-peliaamu. Tapahtumat ovat osana valtakunnallista pelikasvatusviikkoa. Retropeli-illassa tarjolla oli vanhoja pelikonsoleita kaikille pelattavissa. Pelipäivillä oli nuorille peliaiheisia kisailuja ja eri tapoja pelata pelejä. K50-peliaamussa senioreilla oli mahdollisuus tutustua virtuaalitodellisuuteen ja tabletteihin.
KENELLE?	Tapahtumat ovat tarkoitettu kaikille asiasta kiinnostuneille.
MITEN?	Tapahtuma oli osana valtakunnallista peliviikkoa, saimme käyttöömme peli- ja mediakasvatusmateriaalia. Retropeli-ilta oli kaikille avoin ja illan aikana tutustuttiin vanhoihin pelikonsoleihin. Osallistujat saivat tuoda myös omia vanhoja laitteitaan näytille. Tapahtumaan kuului myös lautapelit. Nuorten pelipäivissä oli erilliset tapahtumat alakouluikäisille ja nuorille, huoltajat olivat myös tervetulleita tutustumaan pelikulttuuriin. Senioireiden K50-peliaamu pidettiin kirjastossa. Paikanpäällä oli virtuaalilaitteisto ja tabletteja, joilla esittelimme mm. muistipelejä.
VAIKUTUS:	Retropeli-illat ja nuorten peli-illat edistävät eri-ikäisten yhteistyötä ja verkostoitumista yhdessä pelaamisen avulla. Samalla vanhemmat pääsivät tutustumaan nykypäivän pelikulttuuriin ja siihen liittyviin ilmiöihin. Senioreiden aamukahveilla madalletaan kynnystä tutustua uusin digitaalisiin laitteisiin, palveluihin ja niiden monipuolisiin käyttömahdollisuuksiin.
YHTEISTYÖ:	Tapahtumat pidettiin yhteistyössä alan yritysten, paikallisten nuorisopalvelujen ja kirjastojen kanssa.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

TURVALLISUUS

TURVALLISUUSPAJAT

MITÄ?

Turvallisuuspaja -tilaisuudet järjestetään yksi tilaisuus/kunta ja tilaisuuksissa käsitellään alueen varautumis- ja turvallisuusasioita. Aikaa varataan n. kaksi tuntia per tilaisuus. Aluksi kunnan/kaupungin edustaja kertoo kuinka kunta on varautunut erilaisiin kriiseihin, kuten vesikriisiin tai myrskyihin ja minkälaista yhteistyötä kunta toivoo kyliltä ja keskustellaan minkälaista yhteistyötä voitaisiin tehdä kriisitilanteissa. Tämän jälkeen turvallisuuskouluttaja kertoo miksi kylien varautumissuunnitelmat ovat tärkeitä ja minkälaisia kriisejä on lähialueilla ollut tai menossa parasta aikaa. Käydään vielä lopuksi yhdessä läpi etukäteen osallistujille lähetetty varautumissuunnitelma, josta keskustellaan.

KENELLE?

Turvallisuuspajoihin kutsutaan alueen kyliltä pari henkilöä kustakin ja varsinkin kokoontumistilat omaavilta kyliltä olisi tärkeää osallistua tilaisuuteen.

MITEN?

Tilaisuudet on suunniteltu niin, että osallistujat saavat tärkeää tietoa varautumisesta ja eri tahojen toiminnasta kriisitilanteissa. Varautumissuunnitelma on mahdollista täyttää jo valmiiksi ennen tilaisuutta. Tilaisuus on osallistujamäärältään sellainen, että syntyy keskustelua, joka edesauttaa tiedon jakamista ja saamista.

VAIKUTUS:

Tilaisuus edistää eri tahojen tietämystä varautumisen tärkeydestä ja auttaa ymmärtämään kuinka tärkeää on tehdä varautumissuunnitelmat, jotka ovat myös kuntien käytössä mahdollisia tulevia kriisitilanteita varten. Jo tietämys siitä miten eri tilanteissa toimitaan, lisää turvallisuutta. Yhteistyö ja tuntemus lisää myös kumppanuutta.

YHTEISTYÖ:

Turvallisuuspajat pidetään hankevetäjän kutsumana ja toteuttamana. Hankevetäjä on muokannut varautumissuunnitelman Pohjois-Karjalan mallista ja jakanut sen etukäteen kaikille osallistujille ja auttaa tarvittaessa suunnitelman kokoamisessa, sekä välittää valmiit suunnitelmat kuntiin asianosaisille henkilöille.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

TURVALLISUUS

TAPAHTUMAN TURVALLISUUS -TYÖPAJA

MITÄ?	Järjestetään turvallisuustyöpaja, jossa perehdytetään osallistujat tapahtuman turvallisuussuunnitelman toteuttamiseen. Turvallisuussuunnitelmaa vaativa tapahtuma voi olla retki, kyläjuhla, puuhapäivä tai muu yleisölle järjestettävä maksullinen tai maksuton tilaisuus.
KENELLE?	Työpaja on tarkoitettu kaikille kylille ja yhdistyksille, jotka järjestävät yleisötapahtumia.
MITEN?	Mietitään yhdessä tapahtuman mahdollisia vaaroja ja niiden aiheuttamia riskejä. Harjoitellaan riskiluokitusta ja tehdään oma malli turvallisuussuunnitelmasta esimerkkitapahtuman avulla tai vaihtoehtoisesti omasta tapahtumasta. Illan aikana perehdytään myös tapahtumien viranomaisyhteistyöhön eli järjestämisen lupa- ja ilmoitusmenettelyihin.
VAIKUTUS:	Järjestäjät oppivat tunnistamaan tapahtumansa riskejä ja pysyvät suunnittelemaan, miten riskeihin varaudutaan. Tapahtumajärjestäjien vuoropuhelu viranomaisten kanssa lisääntyy.
YHTEISTYÖ:	Kumppaneiksi sopivat pelastuslaitos, SPR ja kansalaisopistot.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

TURVALLISUUS

TURVALLISUUS KUNTOON KYLILLÄ -KOULUTUSPÄIVÄ

MITÄ?	Järjestetään koulutuspäivä, jonka avulla lisätään asukkaiden valmiuksia turvallisuustyöhön ja tuodaan näkyväksi, kuinka tärkeää on myös vapaaehtoisten toiminnan organisointi arjen häiriötilanteissa.
KENELLE?	Kylien asukkaille, yhdistystoimijoille ja järjestöjen edustajille.
MITEN?	Kunta- tai pitäjäkohtaisissa turvallisuuspäivissä käydään läpi viranomaisyhteistyön mahdollisuuksia ja pohditaan yhdessä osallistujien ja heidän taustaorganisaationsa roolia mahdollisissa poikkeustilanteissa. Alustajina ovat esimerkiksi kunnan, seurakunnan, pelastuslaitoksen, suojelulohkojen ja Vapepan edustajat. Alustusten pohjalta tehdään ryhmätöitä, joiden lähtömateriaalina käytetään todellisia tapahtumia. Näin löydetään turvallisuustyön tarpeita häiriötilanteisiin varautumisessa ja niistä selviytymisessä.
VAIKUTUS:	Osallistujat saavat kokonaiskuvan siitä, miten viranomaiset toimivat ja mikä voisi olla vapaaehtoisten rooli, jos tavallinen arki kylillä häiriintyy. Vuoropuhelu viranomaisten ja kolmannen sekä neljännen sektorin välillä lisääntyy.
YHTEISTYÖ:	Kumppaneiksi sopivat pelastuslaitos, Vapepa, SPR sekä kunnat ja seurakunnat.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

TURVALLISUUS

TURVALLISESTI KOTONA

MITÄ?	Varautumistilaisuus järjestetään jollekin tietylle ryhmälle, kuten lapsiperheille tai ikäihmisille sovellettuna, tai sitten ihan kaikille sopivana tilaisuutena. Varautumisasiat koskevat meitä kaikkia ja tilaisuudella on tarkoitus tuoda esiin mitä kaikkea voi etukäteen ottaa huomioon. Tilaisuuksissa käsitellään kotivara-asiaa sekä erilaisia kodin turvallisuuteen liittyviä asioita.
KENELLE?	Tilaisuus on kaikille tarpeellinen ja sopiva, tai sitten räätälöidysti vaikkapa seniori-ikäisille.
MITEN?	Hankevetäjä miettii ensin kohderyhmän, sopii sitten paikan sekä aikataulun turvallisuuskouluttajan kanssa, joka tulee vetämään tilaisuuden. Turvallisuuskouluttaja tuo jaettavaa materiaalia. Hankevetäjä hoitaa käytännön järjestelyt, mainonnan, tilavarauksen ja kahvitukset.
VAIKUTUS:	Osallistujat osaavat huomioida arjessaan kodin turvallisuuteen liittyviä seikkoja sekä huomioida kotivaran. Tilaisuus opastaa omatoimiseen varautumiseen, auttaa tunnistamaan riskejä sekä kertaa perusasiat kodin turvallisuudesta.
YHTEISTYÖ:	Yhteistyötä voidaan tehdä Eläkeliiton, kyläyhdistyksen tms. yhdistyksen kanssa, joka haluaa kiinnittää huomiota arjen turvaan ja olla mukana edistämässä turvallisuutta. Turvallisuuskouluttajan kanssa räätälöidään kuhunkin tilaisuuteen ja tarpeeseen sopiva kokonaisuus yhteistyössä.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.

TURVALLISUUS

KYLÄTURVALLISUUSTURNEE

MITÄ?	Pidetään parin tunnin turvallisuustilaisuuksia kylillä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ”kiertävän kahvilan” tyylillä.
KENELLE?	Kaikille kylien ja kotien turvallisuudesta ja varautumisesta kiinnostuneet.
MITEN?	Haarukoidaan sopivat yhteistyökumppanit. Varataan kylätalot ja sovitaan tilaisuuden ohjelma ja kustannusten jako kumppanien kesken. Lehtimainonnalla, puffeilla ja sometiedotuksella houkutellaan väkeä paikalla, myös jakotavaralla (esim. kotivarasangot). Tilaisuuksien kesto noin kaksi tuntia. Kylätaloille viedään samalla turvallisuustaulut, joissa toimintaohjeita, talon koordinaatit ym. yhteystiedot.
VAIKUTUS:	Tieto karttuu, omatoiminen varautuminen vahvistuu ja sitä kautta turvallisuus lisääntyy.
YHTEISTYÖ:	Vapepa, Spr, Spek, hankkeet, pelastustoimi, mahd. myös kaupallisia kumppaneita – esim. vakuutusyhtiöt ja turva-alan yritykset.

Tuotekortit ovat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien Kylille-hankkeen toteuttamia.